

Popüler Sinemada Mistik Bir Aşk Masalı Örneği: ‘Suyun Sesi’ Filmi

Ufuk UĞUR¹ ve Sezen ALTAY²

Öz

Sinema kitlesel bir anlatı olarak kabul gördüğünden bu yana aksiyoner yapısıyla kitleleri etkileyerek peşinden sürüklemektedir. Farklı anlatı biçimlerine sahip olmakla beraber klasik, geleneksel, modern ya da postmodern yapılarla günümüzde en çarpıcı görsel hikâye anlatıcısıdır. Günümüz endüstriyel yapısında popüler Hollywood sineması olarak ilgi gören bu anlatı çoğunlukla izleyicinin kolayca kavrayabileceği masalsı hikâyeler anlatmaktadır. Yapılan çalışmalara göre klasik/popüler anlatı yapısı benzer kahraman ve öyküleme biçimlerine sahiptir. Klasik geleneksel sinema çoğunlukla filmlerde aşk temasını işler ve bu tema sayesinde bireysel olarak ortak duygu oluşumları sağlanır. İnsanlık tarihinde bilinen en eski aşk öyküsü olan Eros ve Psykhe miti neredeyse yapılan tüm film çalışmalarının esin kaynağı olmuştur. Rus biçimbilimci Propp’un incelediği masalarda da biçimsel olarak eylem ve işlevler açısından aşk teması belirleyicidir. Tematik olarak, sürükleyici, izleyiciyi etkileyen ve özdeşleşme yaratan romantik aşk hikâyeleri farklı anlatı biçimlerinde kendini gösterir. Çalışmanın amacı sinemada aşk söyleminin farklı yaklaşımlarını incelemek ve biçimsel olarak gösterdiği değişkenliği açıklamaktır. Bu bağlamda günümüz popüler aşk sinemasının son örneklerinden biri olan ‘Suyun Sesi’ filmi sahne ve içerik analizi yapılarak değerlendirilmekte ve romantik aşk miti sekans analizi yöntemi ile çözümlenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sinema, Aşk, Popüler, Romantik, Kültür

A Mysterical Love Tale Case in Popular Cinema: The Film of ‘The Shape of Water’

Abstract

Since cinema has been accepted as a mass narrative, it has been following the masses with its action-oriented structure. Although it has different narrative forms, it is the most striking visual storyteller with classical, traditional, modern or postmodern structures. This narrative, which is regarded as a popular Hollywood cinema in today's industrial structure, mostly tells fairy tales that the audience can easily grasp. According to the studies, the classical / popular narrative structure has similar heroes and narration styles. Classical traditional cinema mostly deals with the theme of love in films and this theme creates individual emotions. The myth of Eros and Psykhe, the oldest known love story in the history of humanity, has inspired almost all the film works. In the fairy tales studied by Russian morphologist Propp, the theme of love is formal in terms of actions and functions. Main theme, for example, romantic love stories that are immersive, affect the audience and create identification is manifested in different narrative forms. The aim of this study is to examine the different approaches of love discourse in cinema and to explain the variability it shows formally. In this context, ‘Suyun Sesi’, one of the latest examples of popular love cinema, is evaluated by performing stage and content analysis and analyzed by romantic love myth sequence analysis method.

Key Words: Cinema, Love, Popular, Romantic, Culture

Atıf İçin / Please Cite As:

Uğur, U ve Altay, S. (2020). Popüler sinemada mistik bir aşk masalı örneği: ‘Suyun Sesi’ filmi. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 9(1), 286-300.

Geliş Tarihi / Received Date: 29.11.2018

Kabul Tarihi / Accepted Date: 15.10.2019

¹ Doç. - Ordu Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, ufukugur@odu.edu.tr
ORCID: 0000-0002-9751-2613

² Öğr. - Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sinema-TV Anabilim Dalı. altaysezen@gmail.com
ORCID: 0000-0003-0998-6200

Giriş

Tarihsel olarak toplumların içinde bulunduğu koşullar gündelik hayatların içinde davranış ve tutumları değiştirmeye devam ettirmekte ve günümüzde kitle iletişim gücünün artması kültür etkileşiminin çoğalmasına neden olmaktadır. Batı kültüründe sıklıkla karşımıza çıkan aşk söylemi, yaşam biçimlerinde bireyin kendini mutlu etme kaynaklarından biri olarak görülmektedir. Bu sonucun sebebi toplumun doğum anından itibaren bireyin sağlıklı olması, iyi bir eğitim alması, sevdiği ile evlenmesi ve çocuk yapması gibi düşüncelerle yetiştirilmesidir. Toplumun genel kabulleri dışına çıkmak bireyi kendi içinde dışlayarak doğal bir süreç olarak ötekileştirmektedir. Romantik aşk söylemi ise birçok toplumda yokluğunun eksiklik, varlığının ise edebi bir mutluluk kaynağı olduğu büyüleyici anlatıdır. Neredeyse bütün toplumlarda kabul gören aşk söylemi gündelik yaşam ve roman, tiyatro ve sinema gibi birçok çeşitli anlatılarda sürekli kendini farklı biçimlerde tekrar etmektedir.

Romantik aşk olgusu ile inşa edilen bu yapı dilden dile yaşamın başlangıcından beri özellikle mitlerde, efsanelerde, masalarda veya şarkılarda yer almaktadır. Geçmişten günümüze klasikleşen aşk öyküleri, sevenlerin kavuştuğunda edebi mutluluğa ulaşıldığını anlatır. 'Ve sonsuza dek mutlu oldular...' söylemi ile biten aşk hikâyelerinin bilinen en eski aşk söylemi olan Antik Yunan mitolojisinde yer alan Eros ve Psykhe'in romantik aşk mitinden gelmektedir. Aşk tanrısı olan bilinen Eros'un âşık olduğu kralın kızı olan Psykhe ile kavuşmasını, ölümsüzleşmesini ve tanrı katına çıkışını anlatan romantik aşk öyküsü günümüzde bu olgunun bir mite dönüşmesinin kaynağı olmuştur. Hikâyenin sonunda romantik aşka kavuşarak mutlu sona ulaşabileceği sonucu ortaya çıkar ve günümüzde bu mitin izlerini taşıyan masal anlatılarına bakıldığında sıklıkla 'Pamuk Prenses', 'Güzel ve Çirkin', 'Uyuyan Güzel' gibi örnekler karşımıza çıkmaktadır.

Masallar bir toplumun kültür öğelerinin dışavurumu veya yansıması olarak kabul edilmekte ve buldukları yerin kültürüne uyum sağlayarak anlatılarını kendi içinde tekrar biçimlendirmektedirler. Romantik aşk mitinin izleri masallar haricinde edebiyat, tiyatro, opera ve sinema gibi sanatın tüm alanlarında kendini gösterir. Özellikle tüm sanat disiplinlerinden yararlanarak metinlerarası etkileşim içinde olan ve kendi içinde insanlara yeni hikâyeler anlatan sinema, izleyiciye mutlu sonla biten romantik aşk filmlerini adeta masalsı bir biçimde sunmaktadır. Çoğunlukla kişiler arası büyüleyici aşkı anlatan bu masallar, sinemada adeta her zaman gişe yapan aşk mitini izleyiciye farklı versiyonlarda tekrar tekrar yaşatmaya devam etmektedir.

Çalışma kapsamında yöntem olarak öncelikle literatür taramasında elde edilen bilgiler ışığında görüntü çözümlemesi, sahne ve içerik analizi ile birlikte yapısal söylem analizine dayanarak sinemada romantik aşk mitinin izlerini taşıyan ve masalsı bir anlatıya sahip olan 'Suyun Sesi' filmi incelenmektedir.

Romantik Aşk Söylemi

Aşk, insanlık tarihinin başlangıcından beri ola gelmiş ve yaşamı anlamlı kılan duygular arasında yerini alan en önemli duygudur. Tarih boyunca birçok sanatçı ve bilim adamı bu konuda araştırmalar yapmış ve sanat eserleri ortaya koymuştur. Şiir, müzik, tiyatro, resim ve sinema gibi tüm sanat dalları bu olgudan yararlanarak aşkı daha anlamlı kılma yolları aramış ve ölümsüz eserler bırakmışlardır. Aşkın her coğrafyada farklı farklı resimleri vardır. "Anadolu'nun âşık geleneği, Hint coğrafyasının hiçlik öğretileri, sufilerin birlik ve bütünlük felsefesi, divan edebiyatı, sufi yaşam terbiyesi, aşkın ince ve zarif tanımlarıyla farklı renkleridir" (Arda, 2015, s. 81). Aşkın tarihsel sürecine bakıldığında anlatılan hikâyelerin toplumları etkisi altına alma yönüyle ne kadar güçlü olduğu görülmektedir. "Yunan mitolojisinde yer alan eski bir hikâye, insanların tanrıları çok kızdıklarını ve tanrılarında ceza olarak vücutlarını kadın ve erkek olarak ikiye böldüklerinden ve o günden beri her insanın tamamlanabilmesi için diğer yarısını aradığından bahseder" (Altaş, 2013, s. 21).

Aşk konusunda Aristo, Platon gibi birçok düşünür bu kavramı açıklamaya çalışırken psikolog Robert Sternberg 'üçgen aşk' kuramını oluşturarak onun samimiyet, bağlılık ve tutkudan meydana geldiğini savunmuştur. "Arkadaşlıklarda ve romantik aşk ilişkilerinde görülebilen samimiyet, iki insanın sırlarını ve kişisel yaşamlarındaki detayları birbirleri ile paylaşmalarıdır. Bağlılık ise, ilişkinin sonsuza kadar devam edeceği yönündeki beklentidir. Aşkın son ve en yaygın biçimi ise, cinsel çekim ve tutkudur" (Sülün, 2010, s. 27).

Küresel olgular içinde değişen zamanla Doğu ve Batı kültürü olarak iki ayrıma giren aşk söylemi, bulunduğu coğrafya ve konum itibarı ile farklılıklar göstermiştir. Örneğin Doğu kültüründe aşk daha mistik

ve manevi bir olgudur. "İslam kültüründe Arapça bir sarmaşık türünün adı olan 'aşaka' ağaca dolanır ve onu tepeden turnağa sarar. Yapraklarının altından ağacın gövdesine kökler salar ve ağacın öz suyuyla beslenir. Böylece sarmaşık geliştikçe ağaç solmaya, kurumaya başlar. Tıpkı bunun gibi aşk da âşığın benliğini öyle bir kaplar ki, aşk kendisinde geliştikçe, âşık solmaya, kurumaya ve bedenî varlığını yokluğa vermeye, ruhu da maddi irtibatlardan soyutlanmaya başlar" (Yakıt, 2018, s. 44). Sarmaşığın tohumu ağacı ne kadar hızlı sararsa, kalbe düşen aşkta insanın bedenini o kadar hızlı saracak inancı bulunmaktadır. Mevlana ise aşk ile ilgili mesnevide şu sözleri söyler: "Her şey mâşuktur, âşık bir perdedir. Yaşayan mâşuktur, âşık bir ölüdür. Kimin aşka meyli yoksa kanatsız bir kuş gibidir, vah ona" (1988, s. 3). Mevlâna'ya göre evrenin Tanrı'nın bir yansıması olması yine aşktır. Mevlâna metafiziksel bir yaklaşımla aşkı sembollerde anlatmaktadır. Semada kendi etrafında dönen semazenler aslında aşk içinde ve aşkın etrafında dönmektedir.

Batı kültüründe ise aşk söylemi daha çok insanlar arasında kadın-erkek ilişkileri arasında olduğu görülmektedir. Evlilik, cinsellik, çocuk ve duygu gibi kavramlar üzerine kurulu olan aşk, ilişkilerin temelini oluşturmaktadır. Dominique Simonnet ve Jean Courtin'e göre; Aşk, ötekini daha iyi anlamamızı, onu içimizde hissetmemizi sağlayan bir ilişki biçimi, bir tür zihinsel güç, kişinin kendisiyle başkaları arasındaki sınırları silmesinin, bir uyum yakalamasının bir yolu olabilir (Simonnet ve Courtin, 2005: 139'ten aktaran: Mika, 2011, s. 24). Bu bağlamda, aşk, kadın ve erkek arasında yaşanan tüm duygu şeklini ifade eden bir kavramdır. Aşk herkes içindir, aşk ne sadece Batı'da ne de sadece Doğu'da; kadın ve erkeğin olduğu her yerde söz konusudur (Mika, 2011, s. 24). Sosyal psikoloji alanında ise aşka dair birçok sınıflandırma söz konusu olmakta birlikte Lee bu konuda Eros (güçlü, fiziksel, romantik aşk), Ludus (zaman geçirme aşkı) ve Storge (kalıcı aşk) olarak üç temel ilişki tanımı yapmaktadır. "Lee'nin Eros tipi aşk tanımı güçlü bir çekim ile başlar ve kişi kendisi için doğru kişiyi bulduğu inancındadır. İdeal kişi ile yaşamının hayatındaki en önemli şey olduğuna inanmaktadır. Lee, Eros tipi aşkta, aşkın Eros ve Physkhe'nin miti ve peri masallarının anlatılarını aşka benzeyen bazı niteliklerini ortaya koymaktadır" (Lee, 1988, s. 46'dan aktaran: Yalınay, 2012, s. 24).

Özetle aşk söylemi yıllar boyunca insanların duygu ve düşüncelerini ifade edebilmek için zemin yaratmıştır. Bu açıdan üretilen tüm eserler, toplumların gönüllerindeki ve zihinlerindeki duyguları dışarı yansıtmasına sebep olarak günümüze kadar müzik, dans, tiyatro ve sinema gibi aktarım sağlayan yöntemler ile iletişim kurmaktadır. Bu bağlamda aşk söylemi toplumsal yapının değişmesi ile farklı tanımlar içine girmektedir.

Popüler Sinemada Romantik Aşk Söylemi

Sinema varoluşundan beri izleyicisine hikâyeler anlatmakta ve kitleleri peşinden sürükleyen eğlence aracı olarak içinde pek çok öykü ve miti barındırmaktadır. Polisiye, macera veya korku filmlerinin yanı sıra romantik aşk öykülerinin popüler sinemada ana ya da yan tema olarak sıklıkla işlendiği görülmektedir. Özellikle Garry Marshall'ın çektiği 1990 yapımı olan günümüzde ise bir kült film haline gelen 'Özel Bir Kadın' (Pretty Woman) filmi, romantik aşk mitinin yeni biçimi haline gelmiştir. Bu tipteki filmler yetişkinlere yönelik olarak yapılmakta ve günümüz popüler kültür öğelerinin de içinde bulunduğu yeni bir anlatı yaratmaktadır. İlk olarak mutlu sonla biten romantik aşk hikâyeleri sinemada 30'lu yıllarda romantik komedi olarak kendini göstermektedir. Bu bağlamda 1934 yılında Frank Capra tarafından çekilen 'Bir Gecede Oldu' (It Happened One Night) dönemin en eski romantik komedi filmlerinden biridir. 90'lara kadar olan süreçte yönetmenlerin mutlu sonla biten aşk hikâyelerine olan ilgisi azalmasına rağmen 'Özel Bir Kadın' filminin izlenme rekoru kırması ile klasik aşk filmleri belirgin bir şekilde tekrar hayat bulur (Abbott ve Jermyn, 2009, s. 3). Romantik filmlerin yükselişle birlikte 70'lerde sinema ideolojik çelişkiler ve geleneksel cinsiyet hiyerarşisine karşı bir tutum sergiler. 80 ve 90'larda ise tam tersi bir tutumla toplumda cinsiyet rollerini güçlendiren izler taşıdığı görülmektedir. 'Aşkın 500 Günü (2009)', 'Not Defteri' (2004), 'Uzaktaki Anılar' ve 'Zamanda Aşk' (2013) gibi popüler romantik aşk film örneklerinde de görüldüğü gibi kaderinde eğer aşkı yaşamak var ise onunla tesadüfen karşılaşacağı ve sonsuza dek mutluluğa kavuşulduğu mesajlarını barından öyküler sinemadaki yerini günümüzde korumaya devam etmektedir.

Konuyla ilgili olarak Fisher'ın yaptığı bir araştırmada aşkın bir bağımlılık fenomeni olduğu savunulur ve aşkın sonsuz bir mutluluktan çok sadece kişiyi takıntılı ve depresif bir duruma soktuğunu söylemektedir (2005, s. 85). Ancak popüler sinema kültürü aşka kapılmanın sonsuz mutluluk getireceğine dair bir inançla adeta masalsı aşk öykülerini izletmeye devam eder. Çünkü insanlar filmin kurmacadan ibaret olduğunu bilmelerine rağmen karakterler ile özdeşleşerek film sürecine dâhil olurlar. Bir bakıma hipnoz süreci

yaşayan izleyici üzerinde romantik aşk söylemi gerçeklik algısı yaratır ve böylece filmler insanların aşka bakış açılarını şekillendirir. Bu gerçeklik algısının özellikle popüler sinemayı yönlendiren Hollywood sineması dahil tüm iktidarlar tarafından manipülasyon aracı olarak da kullanıldığı bilinmektedir. Hollywood sineması 1. Dünya Savaşı sonrası sinema endüstrisi olarak dünya pazarı sıralamasında ilk sırada yer alarak 90 sonrası romantik aşk filmleriyle dünya üzerinde geniş kitlelere ulaşmayı başarmıştır. İnsanların yoğun bir biçimde sinemaya ilgi göstermesini Dorsay şu sözleri ile açıklar niteliktedir: Çağdaş insanın masallara, efsanelere gereksinimi var. Bin bir sorunla, bin bir dramla örülü günümüz dünyasının acılarına katılmak istemiyor çağdaş insan. Belki ara sıra bir fotoğraf, bir yazı, bir gazete başlığı, bir radyo haberi, insanı dünyanın dört bucağındaki gerçeklerle yüz yüze getiriyor. Açlık, savaş, ölüm, doğal afet yalan, dolan, aldatma üstüne kurulu politika. Ama bir anlık zoraki karşılaşmalar dışında, sırtı pek, tuzu kuru günümüz insanı gerçeği istemiyor. Oyalanmayı, avutulmayı, gerçeklerden ötelere çekilerek uyutulmayı istiyor, özlüyor. Ticaret, kar temeli üstüne kurulu düzenimizin endüstrileşmiş sanatları ise istediğimizi hemen veren birer Zümrüd-ü Anka kuşu örneği en basit duygularımızı en kolay yoldan gıcıklayan romanları, kitapları, oyunları, filmleri imal edip piyasaya sürüyorlar (1977, s. 192).

Özetle 90 öncesi ve sonrası olarak kendi içinde ikiye ayrılan romantik aşk filmlerinde romantik aşk mitlerinin izleri karşımıza çıktığı görülmektedir. Bu bağlamda romantik aşk miti haline gelen Psykhe ile Eros miti, “geçmişten günümüze başta popüler kültür olmak üzere sanat, moda, resim, yazın gibi birçok uygulama alanında etki düzeyi bakımından kuşatıcı, şekillendirici ve doğal olarak da yönlendirici bir işlev üstlenmiştir” (Demir ve Kayabaşı, 2016, s. 332). Öyküde geçen Psykhe Milet kralının kızlarından biridir. Güzelliğini kıskanan Afrodit oğlu Eros’tan onu okuyla vurarak bir canavara âşık olmasını ister fakat Eros onu gördüğü an âşık olur. Eros ile zaman geçirmeye başlayan Psykhe, Eros’un bir tanrı olduğunu bilmemekte bu yüzden sadece geceleri görüşmektedirler.

Psykhe’ nin kız kardeşleri ise onu kıskandıkları için Eros’un bir yaratık olduğuna onu ikna ederler. Psykhe bu yüzden bir gece Eros’u elinde hançerle bekler ancak onun ışıktaki aslında bir canavar olmadığını anlar elindeki gaz lambasının içinden Eros’un yüzüne kızgın yağ damlaması üzerine Eros durumu anlar ve çekip gider. Gittiği günden beri ondan haber alamayan Psykhe, Eros’u görebilmek için tanrılara yalvarır ve en son çare olarak ablası Afrodit’in yanına gider. Afrodit onun bu durumundan istifade ederek ona birbirinden zor bir sürü görev vererek ayak işlerini yaptırır. Son görevinde başarılı olamayan Psykhe ölüm uykusuna yatar ve bu duruma, olanlara göz yumamayan Zeus, Eros’a onu affetmesini söyler ve o da Psykhe’i ölüm uykusundan uyandırarak evlenirler (Engül, 2016, s. 10). Bu tür mitler ve eski aşk söylemleri dilden dile doluşarak yeni aşk hikâyeleri yaratmıştır. Özellikle içinde Eros ve Psykhe’nin romantik aşk mitinin esintilerinin direkt olarak görüldüğü Pamuk Prens ve Yedi Cüceler, Rapunzel, Uyuyan Güzeli gibi masallar yıllardır süregelerek kitleler arası aktarım geleneğinin devamı niteliğindedir. Batı kültüründe bu hikâyelerden yola çıkarak yeni anlatılar üreten sinema içerisinde gişe rekorları elde eden bir diğer örnek ise 2008 yılında gösterime girmiş olan ‘Sex and The City’ filmidir. İzlenme rekorları kırmasının sebebi batı kültüründe insanların aşka inanma ve aşkta mutluluğu yakalama inancına sahip olmaları olarak görülmektedir. Bu noktada pek çok filmin sonunda kavuşma sonrası âşıkların ne yaptıkları gösterilmemesine rağmen izleyici kavuşma sahnelerini izlediğinde onların mutlu sona ulaştığını düşünmektedir.

Abisel ise bu tarzda olan filmlerin toplum kabullerini yansıtmaktan daha çok ‘temsil etmek’ üzere kurulmuş olduğunu vurgular (Abisel, 1995, s. 39). Çünkü filmlerde bulunan karakterler kültürel yapımızın birer unsuru olan mitlerden ve masallardan yaratılmaktadır. Aristo’nun temelini oluşturduğu klasik anlatı sineması, sorgulamayı ve düşünmeyi dışarıda bırakarak sadece odaklanma ve özdeşleşmeye dayalı olmasından dolayı izleyiciyi kendine bağlama amacı içindedir. İstenilen, insanın kendi gerçekliğinden kaçması, kopması ve sığınmasını sağlayan bir anlatı dili oluşturmaktır (Gönen, 2007, s. 9). Çoğunlukla mutlu sonla biten popüler kültür sineması, başlangıcından bu yana insanlara bir kaçış fırsatı sunarak, milyonları etkilemeyi başarmıştır. Bir rüya makinesi veya düş merkezli olarak kitleleri etkileme işlevini yerine getiren sinemanın en etkili olduğu biçim kesinlikle kurmaca anlatılar olmuştur. Zaman zaman birbirine zıt iki karakterin veya birbirine benzeyen, tamamlayan karakterlerin birbirlerine âşık olduğu görülür. Aşk bulmak eşli zıtlıklar gibi öğelerle tanımlanmıştır. Dolayısıyla sinemada iki karakter arasındaki aşkın şekillenmesi buldukları ortama ve kültüre göre değişiklikler gösterse de çoğu zaman sonunda sonsuz mutluluğa kavuşmaları ile sabitlenmektedir.

Mistik Bir Aşk Masalı: ‘Suyun Sesi’ Filminin İncelemesi

Sinemada son yıllarda masalsı ve fantastik anlatı üslubuyla kendi imzasını oluşturan yönetmen Guillermo Del Toro Gomez, 1964 yılında Meksika’da doğmuştur. Genç yaşta sinemaya adım atmış ve ilk filmini çektikten sonra kendi firmasını kurarak ‘Blade II’, ‘Hellboy’, ‘Golden Army’, ‘Pan’ın Labirenti’ gibi filmlerle birçoğ gişe başarısı elde etmiştir. Son olarak 2018’de Türkiye’de gösterime giren ‘Suyun Sesi’ filminin en temel noktası bir aşk masalı olmasıdır. Toro bu çalışmasıyla ve benzer bir çalışma örneği olan ‘Pan’ın Labirenti’ filmi ile sinema dilinin ve kurduğu anlatı üslubunun diğer fantastik filmlerden farklı olduğunu göstererek sinemada yeni bir oluşumun temellini atmıştır. İlk gösterimi 31 Ağustos 2017’de 74. Venedik Uluslararası film festivalinde yapılan ‘The Shape Of Water (Suyun Sesi) Altın Aslan Ödülü’nü kazanmıştır.

Türkiye’de ‘Suyun Sesi’ adıyla 16 Şubat 2018’de gösterime giren film, 90. Oscar Akademi Ödülleri’nde 13 dalda aday gösterilmiş, ‘En İyi Film’, ‘En İyi Yönetmen’, ‘En İyi Prodüksiyon Tasarımı’ ve ‘En İyi Film Müziği’ ödüllerinin sahibi olmuştur. Yanı sıra ‘En İyi Müzik’ ve ‘En İyi Yönetmen’ Altın Küre ödüllerini de alan Del Toro, Suyun Sesi filminin senaryosunu Vanessa Taylor ile birlikte yazmıştır.

Görsel 1. *Suyun Sesi (2018) - Film Afışı*

Filmin oyuncu kadrosunda başrolü oynayan Sally Hawkins Elisa Esposito karakterini canlandırırken, ona yanında Richard Strickland rolünde Michael Shannon, Giles rolünde Richard Jenkins, Zelda Fuller rolünde Octavia Spencer, Dr. Robert Hottstetler rolünde Michael Stuhlbarg eşlik etmektedir. Pan’ın Labirenti filminde İspanya’nın iç savaş dönemini kullanan Toro, Suyun Sesi filminde ise Amerika’nın Rusya ile arasında geöen soğuk savaş dönemini tercih etmiştir. Hikâye, Kennedy suikastına bir, siyahların eşit yurttaşlık hakları kazanmasına altı yıl kala, Sovyetler Birliği’nin dünyanın ilk yapay uydusu Sputnik 1’i fırlatarak uzay yarışı başlatmasından beş yıl sonra, 1962 yılında Baltimore’da geömektedir (Liktör, 2018, s. 11).

Film bu yıllarda Amerika’da yaşayan Elisa adında dilsiz bir kadının aşk öyküsünü anlatır. Elisa o dönemde birçoğ deneyin yapıldığı Amerika’ya ait tesiste temizlikçi olarak çalışmaktadır. İöine kapanık olan Elisa’nın iki yakın arkadaşından biri olan eşcinsel ve aynı zamanda komşusu Giles ile iş yerinde onu koruyan siyahi ve mutsuz bir evliliği olan Zelda’dır. Rutin bir hayat yaşadığı görölen Elisa’nın çalıştığı yere oldukça özel, dünyada eşi benzeri olmayan bir yaratık getirilir. Geldiği andan

itibaren yaratık ile iletişim kurmaya başlayan Elisa ile arasında zaman içinde farklı bir bağ oluştuğu hissedilmeye başlanır. Ancak askeri tesisin yaratığı öldürmek istediğini duyan Elisa onu kurtarmaya çalışır ve izleyici Balık Adam ve Elisa’nın birbirlerine karşı duyduğu aşka tanık olur. Böylece filmin sonunda her romantik aşk masalında da olduğu gibi ‘sonsuz dek mutlu yaşadılar’ miti kendini tekrar etmiş olur.

Del Toro’nun bu aşk hikâyesini anlatırken birçoğ eski ritus yani masallardan faydalandığı görölmektedir. Öyle ki bir canavara duyulan aşkın öyküsü popüler sinema tarihinde ‘King Kong’ (1939) gibi birçoğ film örneğine sahipken yönetmen bu konuyla ilgili bilinen en eski masallardan biri olan ‘Çirkin ve Güzel’ öyküsünden esinlenmiştir. Yanı sıra farklı hikâyelerden de beslenen Toro’nun hikâyesi, canavarın suda yaşıyor olması ve bir insana âşık olması örnek alındığında ‘Deniz Kızı’ masalını akla getirmektedir. İnsan olmayan canavar veya doğaüstü varlıklara duyulan aşk mitlerinin temeli yıllar öncesine dayanmaktadır. Ek olarak ‘Suyun Sesi’nin Balık Adamı, şaşırtıcı derecede, bilim kurgu ve fantastik sinemanın ilk büyük ustalarından Jack Arnold’un 1954’de çektiği ‘Kara Gölün Canavarı (Creature of the Black Lagoon) filminin yaratığına benzediği görölmektedir (Mitrani, 2018).

Görsel 3. *Kara Gölün Canavarı* (1954)
Erişim Tarihi: 19.05.2018 <https://goo.gl/tod7hc>

Görsel 3. *Suyun Sesi* (2018)-Balık Adam

Filmdeki karakterler yapıları masal anlatılarında bulunan karakterle uyum içindedir. İyi kalpli bir kadın olan Elisa, şeytani bir kötüyü canlandıran Ajan Strickland ve onun kurtarıcı aşkı Balık Adam ana karakterlerini oluşturmaktadır. Del Toro'nun, hikâyeyi desteklemek adına yan karakterlerin hikâyeleri üzerinde de durduğu görülür.

En yakın kız arkadaşı olan Zelda karakteri henüz siyahi olan insanların yasal olarak eşit haklara sahip olmadığı bir dönemde diğer insanlar tarafından ırkçı söylemlere maruz kalmakta ancak bunları umursamadan her konuda Elisa'nın daima yanında ve adeta sihirli perisi gibi ona destek olmaktadır. Kapı komşusu Giles ise cinsel tercihleri sebebiyle homofobik olan insanların sözlü tacizine maruz kalmakta ve dönem şartlarında orta yaş bunalımında olduğu görülmektedir. Bu açıdan Del Toro'nun *Suyun Sesi* filminde tüm karakterlerini toplum tarafından ötekileştirilmiş ve yalnızlaştırılmış karakterler üzerinden hikâyesini oluşturduğu sonucu ortaya çıkmaktadır. İyi ve kötüyü göstererek izleyiciye mutlu sonla biten bir mistik aşk masalı anlatan Del Toro'nun filmi Elisa'nın arkadaşı Giles'in şu sözleri söylemesiyle başlamaktadır:

'Bundan bahsetmiş olsaydım ola ki bunu yapsaydım sana ne anlatırdım kim bilir? Zamandan mı bahsedirdim? Çok uzun zaman evvel adil bir prensin saltanatının son günlerinde olmuş gibi geliyor. Yoksa sana mekândan mı bahsedirdim? Sabile yakın küçük bir şehir olsa da diğer her şeyden bir o kadar uzak. Ya da bilmiyorum ki. Sana ondan bahseder miydim? Sessiz prenses. Ya da belki bu olayların gerçekliği aşkın ve kaybın hikâyesi ve her şeyi yok etmeye azmetmiş canavar bakığında seni yalnızca uyarırdım.'

Kamera ilk önce adeta suyun içinde gömülü olan bir evde dolaşmaktadır. Giles'in sözlerinin bittiğinde ise evin içindeki suların dağılarak Elisa'nın uyanıp hazırlandığı görülür. Duvarların ve mobilyaların yosun tutmuş gibi görünümü ve Elisa'nın kıyafetlerinin de yeşil tonlarında seçilmiş olması dikkat çekmektedir.

Rutin bir kahvaltı için kendine yumurta haşlayıp çay demleyen Elisa banyoya girer ancak banyo sahnesinde masturbasyon yapması yaşadığı dönemde bir kadın ve engelli biri olmasına rağmen bağımsız ve dişil bir karakter olduğu izlenimini verir. Sinema salonunun üst katında yaşayan Elisa sahnenin devamında sinema görevlisinin onunla gösterime giren 'The Story of Ruth' (1960) adında dini bir filmle ilgili konuşması üzerine izleyici öykünün geçtiği dönemin zamanı hakkında bilgi sahibi olur.

Elisa'nın iş yerine girmesiyle izleyici Zelda karakteri ile tanışır. İş arkadaşlarından birinin Elisa'ya dilsiz demesi üzerine tepki veren Zelda, Elisa gibi, kartlı kapıların olduğu, giriş-çıkış saatlerinin takip edildiği bir tesiste temizlikçi olarak çalışmaktadır. Sonrasında bir laboratuvara temizlik için gittiklerinde o an içerde bulunanlardan biri getirilen yaratıktan bahseder ve o esnada içeri Ajan Strickland ile yanında dışı metal görünümlü içi su dolu büyük bir kutu girer. Elisa ise içindekini merak ederek bir anlık boşlukta kutuda bulunan cama yaklaşır ve dokunduğunda Balık Adamın elini bir anda cama vurması onu korkutur.

Görsel 4. *Suyun Sesi* (2018) – Elisa ve Balık Adamın İlk Etkileşimi

Balık Adamın tepki vermesi üzerine Zelda ile birlikte apar topar dışarı çıkartılan Elisa sonraki sahnede komşusu Giles ile bir turta dükkânına girerken görülür. İçeri girdiklerinde Giles çocukla bir süre sohbet eder ancak duygularını söyleyemez. Sahnenin devamında Elisa ile Giles evde tadını beğenmedikleri ama mekânda yine de sipariş ettikleri turtaları yerken görülür. Evde Elisa'nın gözü televizyonda siyahi gruplara karşı bir müdahale ile ilgili yapılan habere takılır. Giles bunları görmek istemediğini belirterek Elisa'dan kanalı değiştirmesini ister.

Ertesi gün Elisa'nın sabah rutinlerini tamamlayıp takvimden bir sayfa koparmasıyla birinci gün tamamlanır. Filmin bu sahnesiyle izleyici karakterler hakkında bilgilenirken, işte geçirilen ikinci günde Elisa tuvalette Zelda ile temizlik yaparken Ajan Strickland ile tanışır. Ancak ellerini yıkama konusunda bile ukala bir tavır takınan Strickland, Balık Adamın bulunduğu odadan kanlar içinde çıkar ve laboratuvarı temizlemek için Elisa ile Zelda'yı çağırırlar. Elisa temizlik yaparken Ajan Strickland'ın kopan parmaklarını bulduğu için Zelda görevlileri çağırmaya gider ve Elisa bir anlığına da olsa Balık adamla baş başa kalır.

Görsel 5. *Suyun Sesi* (2018) - İlk yüz yüze etkileşim

Balık adamı ilk kez karşısında gören Elisa cama dokunur ancak kapının sesiyle balık adam geri gider. Kopan parmakları teslim eden Elisa, sonrasında olup biteni ve balık adamı akşam eve gittiğinde Giles'a anlatır. Tekrar iş hayatına dönmek isteyen Giles ise, Elisa'ya kendi çizdiği resmi göstermesinin ardından iş görüşmesine gider. Ancak bu kez yeşil ağırlıklı çalışması istenerek geri gönderilir. Elisa tekrar işe gittiğinde ise Balık Adam'a sabahları kendine yaptığı yumurtalardan götürür. Elisa'nın varlığını hissederek suyun içinden kafasını çıkaran Balık adam Elisa'ya doğru yaklaşırken görülür. Elisa'nın bu sahnede karşısında daha önce hiç görmediği zincirle bağlanmış bir doğüstü bir varlık olmasına rağmen sakin ve arkadaş canlısı yaklaşım içinde olduğu görülmektedir.

Görsel 6. *Suyun Sesi* (2018) - *Yumurta Sabnesi*

Konuşamadığı için ona işaret dili ile yumurtanın yenilen bir şey olduğunu tarif etmiş ve Balık adamları ile iletişim kurmayı başarmıştır. Sahnenin devamında balık adamdan haberleri olduğu için Ajan Strickland, Elisa ve Zelda'yı yanına çağırır ve onlarla olan konuşması özellikle Elisa'yı izleyicinin daha iyi tanınmasına neden olur. İlk önce Zelda'yı irdelleyen Ajan Strickland ona ırkçı söylemler kullanır ve Zelda'nın ikinci isminin dikkatini çekmesiyle ona Delilah'ın İncil'de geçen hikâyesini anlatır.

Hikâye özetle şu şekildedir: "İsraili olan Samson tansıl güçlere sahip bir insandır ve gücünü saçlarından almaktadır. Aşık olduğu kadın Delilah onun gücünün kaynağını öğrenir ve bunu öğrendiğinde bir gece uyurken saçlarını keser. Aynı gece onu öldürmek isteyen Filistinlileri çağırarak yakalanmasına sebep olur ve gözleri yakılarak günlerce işkence görür" (İncil, 2018, s. 20). Sıra Elisa'ya geldiğinde ise izleyici onun bebekken suda bulunmuş bir yetim olduğunu öğrenir ve 'Espozito' soyadının yetim olmasından dolayı verildiği anlamaktadır. Ajan ona boynundaki yara izlerini sorduğunda ise bekleğinden beri var oldukları öğrenilir ve Toro bu sahnede aslında direkt olarak filmin sonunu söylemese de izleyicinin kafasında Elisa'nın kim olduğunu hakkında soru işaretleri uyandırmaktadır.

Devamında ikisini de laboratuvarı sadece temizleyip çıkmaları konusunda uyararak Ajan Strickland'ın aile yaşamı ekranlara yansır. Mükemmel gibi gözüken Amerikan aile imajını yansıtan görüntülerin yanı sıra ajanın eşi ile cinsel ilişkiye girdiği esnada sessiz olmasını istemesiyle kamera bu sefer dilsiz olan Elisa'yı gösterir. Laboratuvarda bir yandan temizlik yapan Elisa, balık adama bu kez yumurta dışında müzik plağını da götürmüştür. Adeta bir randevudaymış gibi davranan Elisa, balık adamın dikkatini çekmeyi başarır ve ona müzik dinletir.

Filmin bu sahnelerinde Elisa'nın merdiven dansını ona göstermesi, birlikte yemek yemeleri ve işaret diliyle anlaşmaya başladıkları görülmektedir. Ancak casusluk yapan bilim adamı bunu Ruslara anlatır ve Ruslar, Amerika'nın kendilerine karşı kullanabilecekleri bir silah olarak görmesinden dolayı yok edilmesini istemektedirler. Buna karşılık olarak Amerikalılarda yarattığı silah gibi kullanabilmek adına yarattığın öldürülerek incelenmesini istemektedirler. Balık adamın eşi benzerinin olmamasından dolayı öldürmek yerine keşfetmek isteyen Bilim adamının söylediği kulak ardı edilir.

Elisa ise onu öldüreceklerini öğrendiğinde durumuna daha fazla sessiz kalmaz ve balık adamı tesisten kaçırmaya karar verir. Ona yardım etmesi için arkadaşı olan Giles'ın yanına gider ancak onu ikna etmek için şu söylediği sözler Elisa'nın duygularını ve ona karşı beslediği hisleri betimler niteliktedir.

'Ben neyim? Ağzımı onun gibi hareket ettiriyorum, onun gibi ses çıkaramıyorum. Bu beni ne yapar? Olduğum tek şey, bütün olduğum beni buraya, ona getirdi. Bana baktığında, bana bakış şekli eksikliğimin ne olduğunu ya da ne kadar kusurlu olduğumu bilmiyor. Ben neysem öyle, tam olduğum gibi görüyör. Her zaman, her gün beni gördüğünde mutlu oluyor. Şimdi ya onu kurtarabilirim ya da ölmesine izin veririm.'

Bu sözler dikkate alındığında Elisa gibi yalnız, konuşma yetisi olmayan ve dışlanmış bir karakterin onu kendi gibi görerek onu kurtarmak istemesi ve aradığı sonsuz mutlu aşkı balık adamda bulması yersiz değildir. Yine de Giles'ı ikna edememiştir.

Giles şirketin istediği düzeltmeleri yaparak resmi tekrar götürür ama yine reddedilir. Moralinin bozuk olmasından dolayı onu mutlu eden genç çocuğu görmek için turtacının yanına gider. Bu kez hislerini belli eden Giles ters bir tepki ile karşılaşır ve çocuk o esnada dükkâna giren siyasi bir çifti kovarak Giles'a da

gitmesini söyler. Devamında ise hala işsiz olması ve yaşlandığı için kendini yalnız hisseden Giles, Elisa'nın yardım teklifini kabul eder. Tüm bunlar yaşanırken balık adamı öldürmek için tekrar Rusların yanına giden bilim adamı onları ikna edemez ve yaratığı gizlice ldrebilmesi için bir silah vererek tesise geri gönderilir.

Ajan ise kendine 'Cadillac' markalı son model bir araba almıştır. Arabayı satın aldığı sahnede başta renginin yeşil olmasından dolayı beğenmemesine rağmen çalışanın yeşil yerine 'petrol mavisi' demesi üzerine arabayı satın alır. Tüm bunlar olurken bir kaçış planı hazırlayan Elisa'nın şüpheli davranışları Zelda'nın dikkatini eker. İş ıkış saatinde çıkmadığını kontrol eden Zelda, tekrar içeri girerek Elisa'yı arar. Bilim adamı hala balık adamı öldürmek için Ajanı ikna etmeye çalışırken Elisa'nın kameraların yönünü değiştirdiğini farkeder ve Elisa'nın ne yaptığını anlayarak ona yardım etmeye karar verir. Bu yüzden Ruslardan aldığı silahı kullanarak elektriklerin gitmesini sağlar.

Elisa onu bilim adamından aldığı anahtarlar ile zincirlerinden kurtarır ancak tünellerden çıkarmaya çalışırken Zelda'ya yakalanır. Zelda, Elisa'yı başı derde girmemesi için engellemeye çalışsa da kaabilmeleri için Giles'in otobüsle içeri girmesi gerekmektedir. Kapıdaki görevli yüzünden sıkışıp kalan Giles'a bilim adamı yardım eder ve Elisa balık adamı otobüsün iine yerleştirir ve tesisten çıkarlar. Balık adamı evinde banyonun içinde saklayan Elisa, bir yandan onu zgr bırakmanın bir yolunu aramaktadır.

Görsel 7. *Sıyın Sesi* (2018) - *Kaçış Sabnesi*

Görsel 8. *Sıyın Sesi* (2018) - *Banyo Sabnesi*

Yağmur yağdığında su kanalları sayesinde onu serbest bırakmayı planlayan Elisa, Balık adamı evde Giles'a emanet eder ve ertesi gün işe gittiğinde herkesin sorguya çekildiğini görür. Zelda ile birlikte Ajan tarafından sorguya çekilirler ancak kimse onlardan şphelenmemektedir.

Görsel 9. *Suyun Sesi* (2018) - Ajan Strickland Elisa ve Zelda'yı sorgularken.

Giles evde balık adamla zaman geçirirken onunla biraz yalnızlığından ve yaşlandığından bahsederek dertleşir. Balık adamın resmini çizerken uyuyakalan Giles uyandığında balık adamı kedilerinden birini yerken görür ve balık adam evden kaçır. Apar topar eve gelen Elisa, Giles'n yaralı olduğunu görür ve ardından balık adamı aramaya gider. Onu alt katındaki sinema salonunda bulan Elisa, sorun olmadığını beden dili ile anlatarak onu kimse görmeden eve geri götürür.

Görsel 10. *Suyun Sesi* (2018) - Sinema Sahnesi

Balık adam ise eve döndüğünde kendini affettirmek için Giles'in yarasına ve kafasına dokunarak onu iyileşme hızını artırır ancak Giles bu yüzden dokunduğunun farkında değildir. Tesiste ise ajanın herkesi sorgulaması devam ederken bir yandan birlikte daha fazla vakit geçiren Elisa ve balık adam arasındaki bağ giderek güçlenmeye başlar. Bir an Elisa'nın Balık adamın vücuduna dokunması üzerine, Balık adamında ona dokunmasıyla etkilenen Elisa banyodan adeta kaçarak uzaklaşır ancak gece olduğunda banyoya geri giderek onunla birlikte olur.

Aralarında bir dostluk ilişkisi ile başlayan bağ, romantikleşerek devam etmektedir. Elisa aradığı mutluluğa kavuştuğunu Toro, filmin başında bir dükkânın vitrininde arzularak baktığı kırmızı ayakkabıları balık adamla birlikte olduktan sonra satın alıp giymiş olmasıyla belli eder. Giles ile sabah olduğunda kolundaki yaranın iyileştiğini ve saçlarının çıkmaya başladığını fark etmesiyle doğruca Elisa'nın evine gider ancak her yerden su aktığını görür. Banyonun kapısını açtığında Balık adamı, Elisa'ya sarılırken bulur.

Görsel 11. *Suyun Sesi (2018) - Sarılma Sahnesi*

Giles, saçlarının yeniden uzaması yüzünden balık adamın bir süre daha kalmasını ister ancak yağmurlar başlamış, suyun yükselmesine az kalmıştır. Suya dönmesi gereken balık adamın zamanı azalmakta olduğunu pullarının dökülmesiyle fark edilmektedir. Birlikte yemek yerken ayrılmak isteyen Elisa, onunla beraber mutlu olduğu adeta yine bir aşk filmi olan 'La La Land (2016)' filminden bir kesiti anımsatan bir hayale dalar. Bir müzikal gösterisinde Elisa balık adamla dans etmekte ve onu ne kadar çok sevdiğini anlatan bir şarkı söylemektedir.

Görsel 12. *Suyun Sesi(2018)- Müzikal Sahnesi*

Saygınlığını ve itibarını korumak isteyen Ajan Strickland ise bir yandan balık adamı ararken, öldürmek yerine kaçmasını sağlayan Bilim adamı ise Ruslara karşı temkinli davranmaktadır. Ancak Ajan Strickland'nda şüpheleri onun üzerindedir. Rusların bilim adamını vurduğu sahnede Ajan Strickland onu kurtarma çabasına girişmez. Ölmeden önce işkence gören bilim adamı kimlerin kaçırdığını 'onlar yalnızca temizler' diyerek belli eder ve bunun üzerine ajan, Zelda'nın evini basar.

Zelda'nın üzerine yürüyen ajan, kendini daha önce İncil'de bahsettiği Samon ile özdeşleştirerek ona Filistinlilere yakalanıp işkence gördükten sonra neler yaptığını anlatarak kırılıp tekrar dikilen parmaklarını yerinden koparır ve Zelda'yı korkutmaya çalışır. Bunun üzerine Zelda yerine eşi, ajana Elisa'dan bahseder. Zelda'nın haber vermesiyle Elisa, Giles ile birlikte balık adamı kurtarmak için onu kanala götürür ancak son anda yakalanırlar. Balık adam, Elisa ile birlikte gitmek isterken ajan onu ve Elisa'yı silahla vurur.

Görsel 13. *Suyun Sesi (2018) - Final Sahnesi*

Vurulduklarını gören Giles eline bir tahta parçası olarak Ajanın kafasına vurur ve Elisa'ya doğru koşar. Balık adam ise hiç vurulmamış gibi tekrar ayağa kalkar ve kendini iyileştirir. Devamında Ajani Strickland'ı öldürür ve Elisa'yı kucığına alarak birlikte su kanalına atlar. Balık adam suyun içinde Elisa'nın boynuna ellerini koyar ve onu öperek yara izlerinin solungaca dönüşmesini sağlar. Böylece Elisa insan formunu kaybeder ve yeniden canlanır.

Görsel 14. *Suyun Sesi* (2018) - Balık Kadın Formuna Dönüşmesi.

Elisa'nın balık formuna geçmesiyle uyanır ve Giles dış ses olarak şu sözleri söyler:

'Ondan bahsetmiş olsaydım sana ne anlatırdım? Sonsuza kadar mutlu yaşadıklarınızı mı? Öyle olduklarına inanıyorum. Aşık olduklarınızı ve aşklarınızı hiç yitirmediklerinizi mi? Bunun doğruluğuna eminim. Ancak onu, Elisa'yı düşündüğümde aklıma gelen tek şey seneler önce bir âşık tarafından fısıldanan şu şiir oluyor: Görmek mümkün değil ki şeklini, dört bir yanım seninle çevrili. Varlığın doldurur gözlerimi aşkınla, kalbim aciz kalır her yerdeki varlığınla.'

Filmin son sahnesinde Elisa'nın insan formunun son bulması filmde verilen bebekken suda bulunması veya konuşamaması gibi kodlardan varsayımla sürpriz bir son değildir. Hem denizde hem de karada yaşayan bir canlı olarak izleyicinin karşısına çıkan Elisa kendisinin bu durumu hakkında herhangi bir şeyin farkında değildir. İnsan formundaki eksik tarafının tamamlanması ile kimliği farkındalık kazanır ve film aşkı bulmasıyla mutluluğa ve ait olduğu yere ulaştığı izlenimi vermektedir.

Bir yaratıkla kurduğu suyun saflığı temsili karşısında Toro, karşılıksız sevgi dolu bir masalsı bir hikâye anlatmıştır. Toro filmde adeta Mevlana gibi âşıkların şiirlerine benzer bir dörtlülle filmi sonlandırırken akla Mevlana'nın su ile ilgili söylediği şu cümleler gelmektedir: 'Bil ki zâhiri suret (şekil) yok olur, fakat mâna âlemi ebedidir, kalır. Testinin suretiyle ne vakte dek oynayıp duracaksın? Testinin nakşından geç, ırmağa, suya yürü'(aktaran: Cebenoyan, 2018). Bu doğrultudan bakıldığında beşeri aşktan, ilahî aşka geçen bir aşk öyküsü olarak anlamsal olarak filme yeni bir boyut katmaktadır.

Suyun sesi ile Toro özetle, geçmişe yapılan bu yolculukta seyircinin kendisini masalın içindeymiş gibi hissetmesini sağlar (Öztürk, 2018, s. 28). Aşk hikâyesinin yanı sıra toplum tarafından dışlanmış veya ötekileştirilmiş olan insanların hayattaki anlam arayışını anlatmakta ve bir yandan da şiirsel bir dille aşk masalı anlatırken diğer yandan 60'ların Amerika'sında bağınaz ve tutucu tavrı ile ilgili sosyal mesajlar vererek gerçekçi bir tavır sergilemektedir. Bilinen en eski aşk miti olan Eros ve Psyche ile Suyun Sesi filmi karşılaştırıldığında iki öyküde de doğüstü bir varlığa âşık olan iki kadın karakter ve zor mücadeleleri atlatmanın ardından gelen mutlu son karşımıza çıkmaktadır. Bunun gibi birçok öyküye esin kaynağı olan öyküler Suyun Sesi filmi gibi yeni biçimlerle sinemada izleyiciye sunulmuştur.

Sonuç

Çalışmanın sonucunda sinemada aşk söyleminin farklı biçimlerinin oluştuğunu ve toplumun içinde bulunduğu yaşam tarzına ya da kültürüne bağlı olarak biçimsel olarak değişiklik gösterdiği gözlemlenmiştir. Klasik anlatı, başı sonu belli, olayların gelişiminin önceden tahmin edilebildiği yapıyla sinemanın gişe başarısı zorunluluğu nedeniyle yapımcılar tarafından tercih edilmektedir. Özellikle Hollywood sineması olarak adlandırılan ticari sinema kitleleri risk oranı düşük olan geleneksel Aristo anlatısı ile salonlara toplamayı amaç edinmiş Suyun Sesi adlı film de bu bağlamda bir popüler film örneği olarak üretilmiştir. İzleyicide merak duygusu uyandırarak dikkatleri filmin sonuna odaklayan Del Toro'da bu yapıyı kullanarak

çektđđi bu filmde büyülu aşk temasından yola çıkarak sahnelerin birbirini başarılı biçimde takip ettiđđi bir klasik anlatı sineması örneđđi sunmaktadır.

Adı geöen filmde özellikle toplum tarafından ötelenmiş karakterlere de yer verilerek kalabalıđđa seslenen bir yapı oluşturulmuştur. Filmde, aynı zamanda fantastik bir aşk hikâyesi, izleyicinin kolayca kavrayabilip özdeşleşebileceđđi bir karakter ile sürükleyici bir yapıya büründürülerek sunulmaktadır. Arka planda dönemselsel olarak tarihte en çok ilgi gören sođđuk savaş konusuna da gönderme yapılarak izleyicinin merak duygusu sürekli canlı tutulmuştur. İnsan dışı bir varlık figürü kullanılarak filmi izleyenlerin gelişmeler üzerine sorgulama yapması deđđil salondan mutlu çıkmaları amaçlanmıştır. Bilinen en ucuz eđđence araçlarından biri olan sinema bu filmle ‘aşk’ ve ‘aşkın gücü’ gibi popüler söylemleri mistik bir biçimde sunmaktadır. İyi ve kötünün, dođđruyla yanlışın, kin nefret ve sevginin karşılıklı sorgulandıđđı bu film seyirciyi ilginç öğeleriyle perdede hapsederken aynı zamanda bilinçaltında insanlara evrensel bir hikâye anlatmaktadır. Genel anlamda iki ya da daha fazla metnin etkileştiđđi ve versiyonlarının sıklıkla üretildiđđi günümüzde sinema ve bu film de diğer bütün sanat disiplinlerini alıntıl原因 yapıları ile aşk temasını çarpıcı biçimde işlemiştir. Bu anlatıya göre aşk öyle yüce bir şeydir ki insan kendi yaradılış formundan vazgeöerek (Elisa karakteri) başka bir canlı formuna geçebilir. Aşk sayesinde insan ya da iki canlı birbirini tamamlar ve zıt karakterlerde olsalar eksiklikleri giderir.

Del Toro’nun filmine göre insan aşk için üçüncü türle bile ilişki kurar ve mutluluđđu bulur, buradaki temel anlam şekilden çok hakikate erişmek ve saf aşka ulaşmaktır. Film yakın zamanda bir dönemde geçiyor olmakla beraber aslında aşk teması insanlık tarihi kadar eskidir ve Aristo’nun oluşturduđđu klasik anlatı yapıları ile sinemada bu tema neredeyse her filmde kullanılır. Suyun Sesi filmi de bu temaya dayanarak su imgesini saflık olarak kullanmış ve karşılıksız sevgiye vurgu yapmıştır. Sinema yapıları geređđi karma bir sanat disiplinidir ve metinlerarası bir etkileşimle yıllardır dilden dile anlatılan sözlü öykülerin beyaz perdede yeniden hayat bulmasını sağlar. Farklı kültürlerde karşımıza çıkan ve ideolojik anlamlar yüklenmiş olan aşk söylemi ile ilgili sözlü ve yazılı kaynaklardan esinlenerek üretilen tüm filmler izleyicinin dikkatini çekmiş ve beğenisini kazanmıştır. Çünkü aşk, insanın doğasında bir sevgi duygusu olarak tanımlanmakta ve insanları mutluluđđa götürme inancı ile var olmayı sürdürmektedir. Bundan yola çıkarak izleyiciye bir hayal dünyası sunan özellikle klasik anlatı sineması insanların bu inancından yararlanarak onlara romantik aşk hikâyeleri sunar ve edebi mutluluk inancını pekiştirir.

Sternberg’in de söylediđđi gibi tutkuya dayalı olan romantik aşk söylemi ortaya çıktığında mükemmel aşka ulaşılır işte bu durum örnek çalışmamız olan ‘Suyun Sesi’ filminde de karşımıza çıkmaktadır. ‘Güzel ve Çirkin’, ‘Uyuyan Güzel’ ve ‘Deniz Kızı’ gibi birçok masal filminde etkisi görülen eski bir aşk miti olan Eros ve Psykhe’in öyküsü farklı kültürlerden ve yaşam biçimlerinden etkilenecek yeniden üretilmiştir. Bu dođđrultuda romantik aşk söylemlerini yeniden inşa eden ve popüler sinemaya yön veren Hollywood anlatılarında kadın ve erkek karakterlerin belli zorlukları aşmasıyla birlikte birbirlerine kavuşup sonsuza dek mutlu yaşadıkları görülmektedir. Bu bağlamda yalnızlaşmış ve yabancılaşmış karakterler kullanılarak romantik aşkın vurgusu daha etkili ortaya çıkarılmaktadır. Böylece bir aşk filminin sonunda aynı masal anlatıları gibi bir vurguyla romantik aşk söylemini var eden en temel anlayış olan ‘..sonsuza dek mutlu oldular’ düşüncesi işlenmektedir. ‘O’ hayatına girdiğinde yaşam yeniden anlam bulur ve onunla birlikte her şey daha güzeldir. Yanı sıra romantik aşk filmlerinin vazgeçilmez bir kodu olan aşk öpücüğü aşkların hayatlarındaki boşlukların, anlamsızlıkların ve yalnızlıklarından kurtulmalarına sebep olmaktadır. Bu dođđrultuda aşk öpücüğü, ruhsal kavuşmanın fiziksel eylemini temsil etmektedir. Çalışmamız dođđrultusunda ‘Suyun Sesi’ filminde de görülebileceđđi üzere aşkın temel kodları anlatıya işlenmiş olup, günümüz batı kültürünün aşk anlayışını ve biçimini temsil etmektedir. Bu bağlamda kitlelerin duygu ve düşüncelerini yönlendiren sinema insanın dünya üzerindeki diğer yarısını bulmadan tamamlanamayacağı duygusunu filmler aracılığıyla özneye aşılacaktır.

Kaynakça

- Abbott, S. ve Jermyn, D. (2009). Falling in love again: Romantic comedy in contemporary cinema. London: I. B. Tauris.
- Altay, C. (2013). Zeus'un laneti ‘ruh eşinizi arayın’. <https://goo.gl/hrsz9u> Erişim Tarihi: 21.05.2018
- Abisel, N. (1995). Popüler sinema ve türler. İstanbul: Alan Yayıncılık.
- Arda, Z. (2015). Aşık estetiđđi ve resim. İdil Dergisi, 4, 81-106.
- Cebenoyan, C. (2018). Suyun sesi: Dinsel ve cinsel bir mesel. <https://goo.gl/kch6kj> Erişim Tarihi: 22.05.2018
- Demir, S. ve Kayabaşı, O. A. (2016). ‘Psykhe ile eros’ mitinin yapısal özelliklerinin gösterge bilimsel yansımaları. Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 48. 332-348.
- Dorsay, A. (1977). Mitos ve kuşku. İstanbul: Görsel Yayınlar.

- Engül, S. (2016). Eros(cupid) ve psykhe'nin mitolojik hikâyesi. <https://goo.gl/j2efxa> Erişim Tarihi: 18.05.2018
- Fisher, H. (2005). Romantik aşkın doğası ve kimyası: Neden âşık oluruz? (Çev: K. Murat). İstanbul: Yakamoz Yayınları.
- Gönen, M. (2007). Hollywood sineması. İstanbul: Es Yayınları.
- Imdb. (2018). İki gönül bir olunca. <https://goo.gl/9adwlu> Erişim Tarihi: 18.05.2018
- Imdb. (2018). The story of ruth. <https://goo.gl/4oeqga> Erişim Tarihi: 19.05.2018
- İncil. (2018). Samson ve delilah. Hâkimler bölümü. S.16 Erişim Tarihi: 19.05.2018 <https://goo.gl/uoz6ba>
- Mevlânâ. (1988). Mesnevi 1. Cilt (Çev: V. İzbudak). İstanbul: MEB Yayınları.
- Mika, E. (2011). Yıllanmış aşklardan tüketilen aşklara: 21. yy'da değişen aşk kavramı ve bir inceleme örneği olarak sevgililer günü (Yüksek Lisans Tezi). Ege Üniversitesi, İzmir.
- Mitrani, E. (2018). Suyun sesi film eleştirisi. <https://goo.gl/int9wy> Erişim Tarihi: 19.05.2018
- Liktor, C. (2018). Suyun sesi: Büyüklere masallar. <https://goo.gl/f6fm53>Erişim Tarihi:22.05.2018
- Öztürk, G. (2018). Gerçek ile fantezinin dokunaklı masalı: The shape of water film eleştirisi. <https://goo.gl/o9hky5> Erişim Tarihi: 20.05.2018
- Schager, N. (2017). The shape of water: A visually stunning fairy tale about the beauty of otherness. <https://goo.gl/cj3t7a> Erişim Tarihi: 19.05.2018
- Yalınay, D. (2012). 1990 sonrası Hollywood sineması romantik aşk filmlerinde aşk söylemi (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Yakıt, İ. (2017). Mevlânâ'da aşk metafiziği. <https://goo.gl/iiveri> Erişim Tarihi: 21.05.2018

EXTENDED ABSTRACT

Going out of the general assumptions of society excludes the individual within itself and marginalizes it as a natural process. Romantic love discourse is a fascinating narrative where the absence of many societies is a deficiency and the existence of which is a source of literary happiness. The discourse of love, which is accepted in almost all societies, repeats itself in different ways in various narratives such as daily life and novels, theater and cinema. This structure, built with the concept of romantic love, has been taking part in language, language, myths, legends, tales or songs since the beginning of life. Tales are accepted as the expression or reflection of the cultural elements of a society and they re-form their narratives by adapting to the culture of the place where they are. The traces of the romantic myth of love manifest themselves in all fields of art such as literature, theater, opera and cinema. The cinema, which uses interdisciplinary interaction and tells new stories to people in its own right, presents romantic love films with a happy ending to the audience. Since its existence, cinema has been telling stories to its viewers and it has many stories and myths as a means of entertainment that drives the masses. Detective, adventure or horror films, as well as romantic love stories, are seen as a main or side theme in popular cinema.

Hollywood cinema was the first in the world market ranking after the World War I as a cinema industry and after 90 romantic love films, it was able to reach a wide audience in the world. In summary, it is seen that romantic love myths appear before and after 90 in romantic love films. In this context, Psykhe and Eros myth, which has become a romantic myth of love, have assumed an encompassing, shaping and naturally guiding function in many areas of application such as art, fashion, painting and literature, especially from the past to the present. Especially fairy tales such as Snow White and the Seven Dwarfs, Rapunzel and Sleeping Beauty, in which the romantic love myth of Eros and Psykhe are seen directly, are the continuation of the tradition of inter-mass transference. The popular culture cinema, which ends with a mostly happy ending, has managed to impress millions by offering people an escape opportunity since its inception. Certainly fictional narratives have been the most effective form of cinema, which fulfills the function of influencing the masses as a dream machine or dream center. From time to time, it is seen that two opposing characters or similar, complementary characters fall in love with each other. Finding love is defined by elements such as paired contrasts. Therefore, although the formation of love between the two characters in cinema varies according to their environment and culture, it is often fixed by endless happiness.

Director Guillermo Del Toro Gomez was born in 1964 in Mexico. He made his film debut at a young age, and after making his first film, he established his own company and gained many box office successes with films such as de Blade II ; ' Hellboy ' ; ' Golden Army ', and ' Pan's Labyrinth '. Finally, in 2018 that opened in Turkey 'The Sound of Water' most basic point of the film is a love story. Toro, with this work and a similar study, 'Pan's Labyrinth', showed that the language of cinema and the narrative style he established were different from other fantastic films and laid the foundation of a new formation in

cinema. Sally Hawkins plays Elisa Esposito, starring Michael Shannon as Richard Strickland, Richard Jenkins as Giles, and Octavia Spencer as Zelda Fuller. Michael Stuhlbarg is accompanied by Robert Hottstetler. Toro, who used Spain's civil war period in Panentis Labyrinth, preferred the cold war between America and Russia in Suyun Sesi. It is seen that Del Toro used many old rituals, fairy tales to tell this love story. So much so that the story of love for a monster has many film examples in the history of popular cinema, such as Kong King Kong '(1939), while the director is inspired by one of the oldest known tales 'Ugly and Beautiful '. The story of Toro, which is also nourished from different stories, brings to mind the 'Mermaid' tale when the monster lives in water and falls in love with a human being. The basis of love myths for non-human beasts or supernatural beings dates back many years. Del Toro also appears to emphasize the stories of ancillary characters in support of the story. In the last scene of the film, Elisa's human form comes to an end. As a living creature, both at sea and on land, Elisa is not aware of anything about her situation. With the completion of the missing part of the human form, his identity gains awareness, and the film finds the love and happiness and where it belongs. In today's world, in which two or more texts interact and versions are often produced, cinema and this film have struck the theme of love with its structure that quotes all other art disciplines. According to this narrative, love is such a great thing that one can give up his own creation form (Elisa character) and change to another living form. Thanks to love, human or two creatures complement each other and compensate for deficiencies if they are in opposite characters. According to Del Toro's film, one can relate and find happiness even for the third species for love, the main meaning being to reach truth and pure love rather than form.